

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Vredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izjema razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni število račun št. 11.400

Križišče zunanjih interesov v Avstriji

Pregled težnjav velesil in srednjeevropskih držav

Dasi je državljanska vojna v Avstriji odločena v korist režima, je Avstrija še vedno središče zanimanja evropske diplomacije in bo to, verjetno, ostala tudi še v bodoče. Kakor nikjer drugje v Evropi, se križajo v njej najrazličnejši, nasprotujoči si interesi evropskih velesil in srednjeevropskih srednjih držav. Če hočemo položaj pravilno razumeti, moramo najprej točno ugotoviti te interese. V prvi vrsti prihajajo v navzkrižje interesi Italije in Nemčije, v drugi pa tudi Francije, Anglije, Češkoslovaške, Madžarske itd. Kaj hoče Italija, smo povedali že te dni, zato naj le rekapituliramo: Za zvezo z Madžarsko in oslabitev političnega ter gospodarskega upliva male antante, kakor tudi za preprečitev nemškega pritiska na jug in jugovzhod rabi Italija samostojno Avstrijo pod svojim političnim uplivom. Pri tem so ji na poti socialni demokrati in narodni socialisti, zato želi njih uničenje in podpira Dollfuss-hajmverovski boj proti njim. Socialisti so ji na poti zato, ker so protij fašizmu in zato proti zvezi z Rimom, narodni socialisti pa zato, ker so za »anšlus« in s tem za konec avstrijske samostojnosti.

Francija je prav tako kakor Italija odločno za ohranitev avstrijske samostojnosti, torej proti narodnim socialistom in »anšlusu«, ker se boji, da bi se z »anšlusom« povečala moč Nemčije in nevarnost revanše. V nasprotju z Italijo je pa Francija za demokracijo in proti pofašistenju Avstrije, zato je bila ona tista, ki je socialiste moralno najbolj podpirala. Na zadnjem kongresu avstrijske socialno-demokratske stranke na Dunaju so bili tudi razni voditelji francoskih socialistov, med njimi sam voditelj Leon Blum. Na pofašistenje Avstrije bi pristal Pariz le skrajno nerad, toda vendar prej, kakor pa na zmago narodnih socialistov in odkrit ali prikrit »anšlus«. V skrajni sili bi pristal tudi na obnovitev monarhije pod Habsburžani, če ne bi bilo drugače tudi v dualizmu z Madžarsko. Proti »anšlusu« je tudi Anglija, dasi pri tem ni zdaleč tako zainteresirana kakor sta Italija in Francija. Kdo vlada v samostojni Avstriji, je Londonu vseeno, zato ne podpira direktno nobene skupine. Tudi obnovitev monarhije ne bi nasprotovala, nasprotno, bi to najbrže še pozdravila. Vatikan je zagovornik dr. Dollfussa in krščanskih socialcev, v skrajni sili tudi še hajmverovcev. »Anšlusa« se boji zaradi protestantizma v Nemčiji in si od srca želi obnovitve avstrijsko-ogrske katoliške monarhije.

Mala antanta je, kakor Francija,

Italija, Anglija in Vatikan proti »anšlusu«, toda kakor Francija tudi proti pofašistenju in zlasti proti italijanskemu uplivu in patronanci, posebno zato, ker bi to pomenilo politično in gospodarsko nevarnost zaradi Madžarske, ki je najzagrizenejša revizionistka. V nasprotju s Francijo je pa mala antanta tudi odločno proti obnovi monarhije pod Habsburžani, posebno še proti vzpostavitvi nove Avstro-Ogrske. Skupni odpor proti madžarskemu legitimizmu, proti vrnitvi Habsburžanov, je bil prvi motiv prve pogodbe Češkoslovaške, Romunije in Jugoslavije, torej ustanovitve male antante! Ta odpor sedaj sicer ni več glavni temelj, je pa še vedno vreden moment. Svoječasno bi pomenila restavracija casus belli. Stališče Madžarske se je tekom časa močno spreminjalo, kakor je pač Budimpešta gledala ali bolj v Rim ali bolj v Berlin. Ko je gledala v Berlin, je bila za »anšlus«, ko v Rim, proti njemu. Obnovitev dvojne monarhije s Habsburžani bi sprejela deloma z veseljem, deloma pa z mešanimi občutki, toda glavno pri vsem ji je: kako doseči čimlažje in čimprej revizijo meja! Sedaj je odločno na strani Italije, zato tudi avstrijskega režima, zlasti kancelarja dr. Dollfussa.

Proti vsem tem težnjam je Nemčija, ki si je postavila pod Hitlerjem kot prvi cilj zavojevanje Avstrije, najprej strankarsko potom avstrijskih narodnih socialistov, nato tudi državnopravno potom »anšlusa«. Berlin smatra Avstrijo samo za nemško provinco, kakor n. pr. Bavarsko, Vrttenberško, Badensko itd. Zato je Nemčija najhujša nasprotnica vseh tistih avstrijskih politikov in strank, ki so za ohranitev avstrijske samostojnosti. Bila je prej proti socialistom in je sedaj proti dr. Dollfussu in krščanskim socialcem. Prav tako je proti hajmverovcem, vendar bi bila potom avstrijskih narodnih socialistov pripravljena sodelovati z njimi, ker upa, da bi se v taki koaliciji hajmverovci prej ali slej približali njenemu stališču, ali pa bi narodni socialisti v hajmverovski vladi polagoma iztisnili te ven, kakor iztiskajo sedaj hajmverovci krščanske socialce, zlasti one konservativnejšega krila. Da je mimo tega najhujša nasprotnica legitimizma in obnovitve monarhije s katoliškimi Habsburžani, bodisi samo na Dunaju ali skupno z Budimpešto, je razumljivo.

To so zunanji interesi, ki se križajo v Avstriji. Če si predočimo to sliko, razumemo, zakaj je Avstrija tako središče zanimanja Evrope in zakaj je boj v njej tako oster.

Suvich naletel na gospodarske težkoče

Gospodarska zveza Italije, Avstrije in Nemčije ni lahko izvedljiva — Resni pomisleki Avstrije — Nemčija prehitela Italijo s trgovinsko pogodbo z Madžarsko

BUDIMPEŠTA, 23. februarja. O razgovorih med Gömbösem in zunanjim ministrom Kanyo ter italijanskim državnim podtajnikom Suvichem zaenkrat uradno še ni bilo izdano nobeno poročilo. Govori pa se, da je Madžarska vsak trenutek pripravljena stopiti v carinsko unijo z Italijo in Avstrijo. Italija smatra tako rešitev kot edino mogočo, čeprav se Avstrija zaenkrat temu odločno upira z ozirom na svoje kmetijstvo, ki je v zadnjih letih močno napredovalo. Avstrija bi bila pripravljena stopiti v omenjeno zvezo le pod pogojem, da se ji zagotovi monopol izvoza njenega lesa v Italijo in Madžarsko. Ovira pa ni le na strani Avstrije, temveč tudi na strani Nemčije, ki skuša z vsemi silami potegniti Madžarsko iz te kombinacije. Baje je Nemčija pripravljena uvažati iz Madžarske pšenico, živino, maslo in druge kmetijske pridelke

v vrednosti 140 milijonov pengov na leto, in sicer proti kompenzaciji za 100 milijonov, dočim bi Madžarska profitirala 40 milijonov.

BUDIMPEŠTA, 23. februarja. Veliko senzacija je vzbudil v vseh političnih krogih podpis nemško-madžarske trgovinske pogodbe v času, ko biva Suvich v Budimpešti. O tej pogodbi se je govorilo, da sploh ne bo podpisana, ker da je hotela imeti nemška vlada najprej razčiščenje političnega razmerja med Madžarsko in Italijo.

LONDON, 23. februarja. »Times« napovedujejo po neki vesti iz Rima skorajšnji sestanek Mussolinija, Dollfussa in Gömbösa v Rimu, kar pa italijanski uradni krogi demantirajo, čeprav obenem ne izključujejo možnosti takega sestanka, ki pa vsekakor še ne bo tako kmalu.

Mučni incidenti v belgijskem parlamentu

FLAMSKI POSLANEC NAPADEL DINASTIJO. SPOPAD MED SOCIALNIMI DEMOKRATI IN KOMUNISTI.

BRUSELJ, 23. februarja. Sinoči je prišlo v belgijski zbornici do burnih prizorov. V času, ko je nalašč v ta namen izvoljeni tajni odbor zbornice razpravljala o adresi parlamenta, ki naj bi se izročila novemu kralju Leopoldu, je v plenumu flamski poslanec Bourgognin na vehementen način napadel dinastijo, češ, da ni ničesar storila za ureditev konflikta med Flamci in Valonci. Ta izjava je izzvala tako na desnici kakor v centru najostrejši protest. Ne samo predsednik zbornice, temveč tudi navzoči trgovinski

minister sta zavračala Bourgogninove trditve. Komaj se je ta hrup malo polegel, pa je nastal konflikt med Vanderveldovimi socialisti in komunisti, ki so bili ujaljeni, da niso bili sprejeti v imenovani tajni odbor, dočim so socialisti prvičkrat v zgodovini Belgije sodelovali pri sestavljanju adrese. Med socialisti in komunisti so padale psovke in zausnice, dokler predsednik zbornice ni končno zaključil seje. Adresa je bila sprejeta v tajnem odboru soglasno ter je bila redigirana v flamskem in valonskem jeziku.

Umor sodnika Princea

PARIZ, 23. februarja. Dopisnik »United Pressa« doznava, da je zdravniška preiskava točno ugotovila, da je bil prvi preiskovalni sodnik v Staviskega aferi Prince zastrupljen. Odrejena je bila kemična preiskava njegovega želodca.

PARIZ, 23. februarja. Umor sodnika Alberta Princea je izzval veliko razburjenje v vseh političnih krogih in v javnosti. Poluradni tisk skuša pomiriti javnost in obljublja, da bo najstrožja sodna preiskava izvedena nemudoma. Javnost pa tem obljubam ne verjame, ker vidi, da se dela prav nasprotno in da krivci najbrže nikoli ne bodo izsledeni. Prince je imel pri sebi v vagonu večino spisov o Staviskega aferi, ki jih je hotel študirati med vožnjo. Ob njegovem trupu pa je bila najdena popolnoma prazna aktovka in je jasno, da so ga neznan storilec umoril le z namenom, da se polaste teh dokumentov.

Pogreb kralja Alberta I.

BRUSELJ, 23. februarja. V belgijski prestolnici je bil včeraj na najsvetejši način pokopan ponesrečeni belgijski vladar, kralj Albert I. Pogrebni sprevod je bil ogromen in je bila njegova dolžina nepregledna. Mimo vseh vrst belgijske vojske so se udeležili pogreba tudi večji vojaški oddelki vseh zaveznških vojsk iz svetovne vojne. Za krsto je stopal prvi prestolonaslednik Leopold in ostali člani kraljeve rodčine, za njimi pa so šli predsednik Francije Lebrun, bolgarski

kralj, Waleški princ, italijanski prestolonaslednik, danski princ, romunski princ Nikolaj, jugoslovanski princ Pavle in drugi. Krsta je bila položena v belgijsko kraljevsko grobnico v cerkvi v Laeknu.

KRONANJE NOVEGA BELGIJSKEGA KRALJA.

BRUSELJ, 23. februarja. Novi belgijski kralj, dosedanji prestolonaslednik in vojvoda Brabantki Leopold III., bo prevzel vladarske posle danes, ko bo na svečan način kronan v Bruslju.

TITULESCU NE BO ODPSTOPIL.

BUKAREŠTA, 23. februarja. Ker so se v tujih listih ponovno pojavile vesti o odstopu romunskega zunanjega ministra Titulescu, je vlada te vesti najodločneje demantirala. Titulescu bo ostal na svojem mestu kljub vsem nasprotnim željam tujine.

DR. ENGLIŠ GUVERNER ČEŠKOSLOVAŠKE NARODNE BANKE.

PRAGA, 23. februarja. Danes se pričakuje imenovanje dr. Engliša za guvernerja češkoslovaške Narodne banke. Ob enem bo tudi padla odločitev glede izpopolnitve obeh ravnateljskih mest v Narodni banki.

KORUPCIJA TUDI NA JAPONSKEM.

TOKIO, 23. februarja. Dopisnik »United Pressa« poroča, da pričakujejo japonski politični krogi vsak trenutek odstop sedanje vlade, in sicer zato, ker so se baje nekaterim članom vlade dokazala razna zelo umazana dejanja, ki so večinoma koruptivnega značaja.

Edenov uspeh in neuspeh v Berlinu

NEMCIJA SPREJELA LONDONSKI PREDLOG Z REZERVAMI. V DRUŠTVO NARODOV IN V ŽENEVO SE NE VRNE.

PARIZ, 23. februarja. Ves predvčerajšnji dan je razpravljala angleški pravosodni minister in prvi delegat Anglije na razorožitveni konferenci lord Eden z raznimi vodilnimi nemškimi osebnostmi o razorožitvenem vprašanju. Predvsem so politiki razpravljali o vprašanju zračnega brodivja, tankov in protiletalskih topov, ki jih zahteva Nemčija, kakor tudi o bodoči usodi hitlerjevskih napadalnih oddelkov in o dobi trajanja razorožitvene konvencije. Nemci so sicer formalno pristali na določbe angleškega memoranduma z dne 19. januarja t. l., vendar pa vztrajajo »z ozirom na to, da se Francija noče razorožiti«, na svoji zahtevi, da je treba oborožitev Nemčije prilago-

dit oborožitvi drugih držav. Kljub temu, da je naletel na velike težkoče, je lord Eden izjavil, da ni nezadovoljen z dosedanjimi razgovori. Po informacijah nekaterih listov je nemška vlada načelno sprejela angleški memorandum v vseh podrobnostih, ni se pa mogla sporazumeti z lordom Edenom glede svojega povratka v Društvo narodov.

ODHOD ŽIDOV IZ NEMČIJE.

BERLIN, 23. februarja. Nemška vlada sporoča uradno, da sta se do 1. februarja t. l. izselila iz Nemčije 402 židovska zdravnik. Od teh sta bila 202 samo iz Berlina. Nad 100 zdravnikov je prejele vizum za potovanje v Palestino.

Dnevne vesti

Napredovanje sodnikov. V višjo položajno skupino so napredovali: pri mariborskih sodiščih sodnika Leon Štukelj in dr. Miroslav Dev ter nadalje dr. Mirko Kejžar, sodnik okrajnega sodišča v Mariboru; dr. Zdenko Verstovšek, sodnik okrajnega sodišča v Celju; Jože Kokalj, sodnik okrajnega sodišča v Šmarju; Anton Kuntarič, sodnik okrajnega sodišča v Dolnji Lendavi in dr. Josip Dobrošek, sodnik okrajnega sodišča v Slov. Bistrici.

Iz sodne službe. Napredovali so: Pavel Kleber in Ivan Humer, višja pisarniška oficijala pri okrajnem sodišču v Mariboru; Martin Lavrač, višji pisarniški oficijal pri okrajnem sodišču v Šmarju; Ivan Rupnik, višji pisarniški oficijal pri okrajnem sodišču v Murski Soboti in Maks Fluks, višji pisarniški oficijal pri okrajnem sodišču v Gornjem gradu.

Banov dar. Ban naše banovine je nakazal pogorelcem v vasi Okonine kot prvo pomoč po hudi požarni katastrofi znesek 20.000 Din.

Poroke. Te dni so se v Mariboru poročili: Gavriilo Gavrilović, carinski poverjenik in šivilja Olga Repoluskova; Ivan Fegic, delavec v Studencih in predica Karolina Korenova ter Viktor Pavlič, mesarski mojster v Studencih in šivilja Marija Cvetkova, Bilo srečno!

Novi grobovi. V zadnjem času so v Mariboru umrli: Franc Zagorski, spredovnik, star 59 let; Terezija Slatlerjeva, zasebnica, 58 let; Simon Cvahte, upokojeni poštar, 38 let; Franciška Lesarjeva, abiturientka učiteljskega, 20 let; Ivana Gselmanova, žena vlakovodje, 52 let; Ignacij Šugman, posestnik, 40 let; Miroslav Fick, železniški uradnik, 37 let; Rupert Tretler, tapetnik, 32 let; Marija Šenetrova, viničarka, 42 let; Jakob Flaks, zidar, 52 let; Martin Medved, sluga, 47 let; Marija Rojkova, žena posestnika v Jarenini, 38 let. N. p. v m!

Glavna vodovodna cev je počila. Že ves teden so nastavljeni v mestni vodarni opažali, da popuša vodovodni pritisk. Vodstvo vodarne je takoj odredilo strokovniški pregled vodovodnega omrežja. Včeraj popoldne pa so izsledili vzrok in ugotovili, da je počila glavna cev pod rezervoarjem za Kalvarijo tik ob jarku. Zaradi popravilnih del bo do sobotne vodni pritisk za dve atmosferi manjši, in se bo morda zgodilo, da stanovanjci v višjih nadstropjih ne bodo imeli vode in se naj zaradi tega ne razburjajo in potrpe, ker bo napaka kmalu odstranjena.

Ciril Metodova družba poziva svoje podružnice, da čimprej skličejo občni zbor, novi odbor pa naznanijo okrajnemu glavarstvu in družbi.

Pred ustanovitvijo slovenske šahovske zveze. Zanimanje za šahovsko zvezo je med podeželskimi klubi vedno večje, kar je popolnoma naravno. Manjka nam glava, ki bi vodila vse šahovsko gibanje v naši banovini, ki bi vplivala na čim večji razmah kraljevske igre. Pripravljalni odbor se tem potom obrača na vse šahovske klube, da mu sporoče sestavo svojih odborov, svoje delovanje in morebitne želje. Dopolnje je poslali na naslov: prof. dr. Bajec, kavarna »Evropa«, Ljubljana. Obenem z ustanovitvijo zveze se vodijo tudi priprave za izvedbo mednarodnega šahovskega turnirja, katerega organizacija naj bi bilo prvo delo novoustanovljene zveze.

Prihod tujcev v Dalmacijo. Za veljkonočne praznike in prve dni pomladi je napovedalo obisk na našem Jadranu že več turistovskih in izletniških skupin iz tujih držav. Večina turistov je iz Poljske, Belgije in Švice. Iz Avstrije in Nemčije se pričakuje manjši obisk z ozirom na tamkajšnje težke notranjopolitične razmere.

Nove telefonske relacije. Otvorjen bo telefonski promet na progah Slovenska Bistrica—Frohleiten; pristojbina za navaden pogovor 2-70 zl. fr.; nadalje bo otvoren telefonski promet med Celjem in vsemi mesti v Turčiji.

Grajska klet. Danes specialitete: Sanpiero-zrezek, brodeto s polento, rizoto iz kalamarov, polenovka, kakor tudi raznovrstne druge sveže ribe.

GRAJSKIKINO

Sinja luč Dolomitov

Večefilm — Leni Riefenstahl
Petek 23. febr.

Šest križev. Tiho in neopaženo je te dni v krogu svoje družine slavil svoj 60. rojstni dan pred kratkim upokojeni postajenačelnik kor. kol. g. Jože Mohorko. Tako skromen, kakor je bil ob svojem lepem življenjskem jubileju, je bil vse svoje življenje. Jubilant je rodom od Sv. Lovrenca na Dravskem polju in je dovršil humanistično gimnazijo v Mariboru. Svoj življenjski poklic si je izbral v težki, odgovorni in naporni železniški službi. Dolga leta je kot prometnik služboval na Zidanem mostu, odkoder je bil ob izbruhu vojne premeščen na Ponikvo in imenovan za postajenačelnika. Radi nacionalnega prepričanja je med svetovno vojno mnogo trpel, vendar pa je znal streti vso zlobo svojih nasprotnikov. Ob prevratu je bil eksponent na postaji Pragersko, kjer je v najhujših časih vodil in uredil prometno službo. S svojo odločnostjo je pripomogel, da je bila takratna splošna železničarska stavka zlomljena in je s svojimi zvezarji kot predsednik štajerskih zvezarjev bivše južne železnice vzdrževal promet na železnici, takrat ko ni manjkalo dosti, da ne bi bili komunistični prevratniki dobili oblasti v svoje roke. V aprilu 1919. pa je bil imenovan za postajenačelnika na koroškem kolo-dvoru, kjer je vršil nad vse vestno svojo službo do upokojitve. Jubilant se mnogo udeležuje tudi v raznih nacionalnih društvih in je starosta Sokola I. Iskrenim in prisrčnim čestitkam njegovih prijateljev in znancev se pridružujemo tudi mi.

Sreča se je nasmehnila mali dalmatinski občini Milni na otoku Braču, ki je podedovala po svojem rojaku izseljencu Ivanu Sargu okrog 30 milijonov pesosov.

Izreden Petrov blagor. Priznani sulčar, višji železniški kontrolor g. Božo Gajšek je imel pretekli ponedeljek izreden srečo. V Dravi med Falo in Rušami je lovil sulce in ujel na piškurja tri lepe ribe v dveh urah. Vsi trije tehtajo 14 kg.

Neznanokam — najbrže v smrt. Včeraj popoldne se je zglasila pri predstojništvu mestne policije delavčeva žena Marija Jerčičeva, stanujoča v Volfovi ulici št. 1 in jokaje izpovedala, da je njen mož prejšnji dan zjutraj neznanokam šel od doma. Pustil je tudi listič, na katerega je s trdo roko napisal, da se mu družina smili in da ne more gledati več tega trpljenja in bo zato šel prostovoljno v smrt. Jože Jerčič je star 58 let, visoke postave, rjavih brk, oblečen v zelenkast površnik, sivo sukno in črne hlače. Kdor bi o njem kaj vedel, naj sporoči ženi ali pa policiji.

Požar. V noči na preteklo sredo je v Podovji pri Račah začelo goriti gospodarsko poslopje posestnika Jurija Arbeiterja. Gospodarsko poslopje je zgorelo do tal in znaša škoda, ki pa ni krita z zavarovalnino, okrog 80.000 Din. Kako je ogenj nastal, ne vejo.

Službeni list banske uprave objavlja v 15. številki: Zakon o sporazumu o stajerjih med Jugoslavijo in Francijo; seznam držav neokuženih z rakom na krompirju, s krompirjevo zlatico in moljem; seznam strojev in strojnih delov, izdelanih v državi; odločbo o proglastitvi vzorčnega velesejma za razstave v smislu § 94 prav. za izvrš. zakona o zaščiti industrijske svojine; izpremembo in dopolnitev pravilnika o bolniških taksah za zdravljenje v državnih in banovinskih bolnišnicah in bolniških ambulancah; telefonski promet s tujino, razglas o preložitvi novih volitev občinskega odbora v občini Sromlje; izpremembe v staležu banovinskih in državnih uslužbencev na področju dravske banovine; odločbe občne seje državnega sveta št. 32.776-33 in razne objave iz »Službenih Novin«.

Dobiček naše poštne hranilnice. Iz bilance, ki jo je objavila naša poštna hranilnica za lansko leto, posnemamo, da je izkazala v njej znatno povečan dobiček, in sicer v višini 52 milijonov 400.000 Din, napram 27 milijonov 400.000 Din v lanskem letu in napram 24 milijonov Din v predlanskem letu.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v petek ob 20.15 predava g. univ. profesor dr. Boris Zarnik iz Zagreba o drugi zelo aktualni temi »O sterilizaciji«. Znameniti biolog bo razmotril vprašanje, ali in v koliko je dopustno iz evgeničnega vidika uničenje plodnih zmožnosti manjvrednih in bolnih. Predavanje pojasnjuje skioptične slike. G. profesor predava v slovensčini.

Strelnim družinam. Uprava strelskega okrožja Maribor sporoča, da bo letni občni zbor strelskega okrožja dne 4. marca t. l. ob 9. uri v kavarni »Jadran«.

Zveza upokojenih častnikov, vojaških uradnikov in njih vdov in sirot v Mariboru ima svoj letni občni zbor dne 25. februarja ob 10. uri v dvorani hotela Halbwild.

Zavarovance bivše zavarovalnice »Sloga« opozarja izseljenski komisariat v Zagrebu, naj bodo previdni in naj ne nudijo nobene pomoči odvetniku Dekostiću iz Newyorka, ki je bil zaradi povereč aretiran in le s kavicjo zopet izpuščen iz zapore.

Iz skavtske organizacije. Prihodnje leto bo v Varšavi vseslovenski skavtski kongres. V Varšavi je začel zasедati posebni pripraviljalni odbor, ki bo pripravil vse potrebno, da se kongresa udeleže vsi slovanski skavti. Namen kongresa bo zблиžanje med slovansko mladino.

Lutkovno gledališče Sokola matice v Narodnem domu uprizori v nedeljo 25. t. m. ob 15. uri pravljico igrano v 5 slikah »Marbuel, črni sluga pekla«.

Nalezljive bolezni v dravski banovini. Od 22. do 31. januarja je bilo v naši banovini 31 primerov tifuznih bolezni (smrtna 2), 29 škrlatinke, 162 davice (smrtni 1), 22 šena, 30 vnetja prsišesne slinovke, 5 otročične vročine, 3 otrpjenjaja tilnika, 2 hripe, 2 ošpic in 1 griže.

Luksuzno pohišstvo. Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal to pojasnilo: Na vprašanje neke korporacije, katero pohišstvo je smatrati v smislu št. 61, točke 2. seznama luksuznih predmetov kot luksuzne, izjavlja oddelek: Po citiranem seznamu in uredbi o plačanju luksuznega davka z dne 14. avgusta 1932 se smatra kot luksuzno pohišstvo ono, ki je prevlečeno s svileno ali deloma svileno tkanino, s čipkami, vezeninami, baržunom, plišem in podobnimi tkaninami.

Dohodki monopolov. Po podatkih uprave državnih monopolov so znašali dohodki monopolov v lanskem decembru 167.759.033 Din in so bili manjši napram predlanskemu decembru za 5 in pol milijona Din. Največji dohodek je dala prodaja tobaka v znesku 93.353.147 Din, prodaja soli 23.946.811 Din, prodaja petroleja 19.004.377 Din, vžgalice Din 8.221.470 in cigaretni papir 3.833.458 Din.

Proti tujcem v Karlovcu. Mestno načelstvo je izdalo na vsa tovarniška, industrijska in ostala gospodarska podjetja okrožnico, v kateri jih opozarja, da se mora pri nameščanju kvalificiranih delavcev brezpogojno dajati prednost domačim sposobnim delavcem. Ta okrožnica je bila izdana z ozirom na dejstvo, da je postalo že naravnost vidno, kako nekatera podjetja favorizirajo tuje delovne moči.

Radio Ljubljana. Spored za soboto 24. t. m. Ob 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13: čas, plošče; 18: plošče in poročila o stanju avtomobilskih cest; 18.30: radio intervju z Danilom; 19: »Ljudski nauk o dobrem in zlu«, predava dr. Veber; 19.30: znanstvenolitični pregled, predava dr. Jug; 20: radio-orkester; 20.45: čelo-solo; 21.15: izvorni šramel-trio z brumbasom; 22: čas, poročila, radio-jazz.

Grajski kino. Od danes petka dalje »Sinja luč Dolomitov«. Krasen alpski večefilm, kakršnega še ni bilo na platnu. Izborna igrana, zanimiva, lepa vsebina. Glavne vloge: Leni Riefenstahl, Matthias Wiemann.

Kino Union. Od danes, četrtna, dalje izborna veseloigra »Zaljubljeni hotel« (Vesela naslednica), film poln humorja, smeha, krasne glasbe in najnovejših šlagerjev s šarmantno Any Ondro v glavni vlogi.

Urejeno nrebavo in zdravo kri dosežete z vsakdanjo uporabo nol kozarca naravne Franc-Joževe grencice.

Narodno gledališče

REPERTOAR

Petek, 23. februarja. Zaprto,

Sobota, 24. februarja ob 20. uri: »Scampolo«. Poslednjič v sezoni. Najnižje cene. (Sedeži po Din 12, 10, 8, 6, 4; stojišča po 3 in 2 Din.)

Nedelja, 25. februarja ob 15. uri: »Trnjulčica«. Otroška predstava po najnižjih cenah. (Sedeži po Din 12, 10, 8, 6, 4; stojišča po Din 3 in 2.) — Ob 20. uri: »Vijolica z Montmartra«. Premiera. Gostovanje Erike Druzovičeve. Izven.

Ponedeljek, 26. februarja ob 20. uri: »Vijolica z Montmartra«. Gostovanje Erike Druzovičeve.

Najnižje cene (sedeži po Din 12, 10, 8, 6, 4; stojišča po Din 3 in 2) veljajo pri jutrišnjih uprizoritvi zabavne komedije »Scampolo«, ki jo tedaj uprizore poslednjič v sezoni.

Že za 4 Din dobiš sedež pri otroški predstavi »Trnjulčica«, ki bo v nedeljo 25. t. m. ob 15. uri. Najdražji sedež v loži stane samo 12 Din, stojišča pa so po 3 in 2 Din. Nabavite vstopnice čimprej.

Premijera »Vijolice z Montmartra«, povsod uspele Kalmanove operete, bo to nedeljo zvečer. Uprizoritev bo še prav posebno zanimiva, ker pole naslovno vloge ena najbolj priznanih pevka »Narodnega kazališta« v Zagrebu, Erika Druzovičeva. Režira Skrbinšek, poleg gostinje nastopijo v večjih vlogah Učovičeva, Sancin, Medven, Gorinšek, P. Kovič, Grom. V ostalih vlogah je zaposlen skoro ves ansambl. Premiera je »Izven«.

Pri boleznih žolča in jeter, žolčnih kamenih, uravna naravna Franc-Joževo grencica prebavo na naravnost popolnen način. Izkušnje na klinikah potrjujejo, da učinkuje domače zdravljenje s Franc-Joževo vodo posebno dobro, če jo mešano s toplo vodo izpijemo zjutraj na tešče. Franc-Joževo grencica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pet napadalcev pred sodiščem. Preteklo sredo so sedeli na zatožni klopi pred malim senatom mariborskega okrožnega sodišča 20letni Odon V., 18letni France C., 33letni Ivan V., 21letni Viktor U., 24letni Ivan L. in 19letni Peter N., vsi iz okolice Otiškega vrha in obtoženi, da so s koli in palicami težko poškodovali posestnikovega sina Josipa Toplerja. Iz obtožnice posnemamo, da so obtoženi fantje lani v juniju popivali v neki gostilni v Trbonjah, kamor je bil prišel tudi posestnikov sin Jože Topler s svojo družbo. Med fanti je nastal prepir, ki se je kmalu spremenil v krvav pretep. Toplerjevi tovariji so zbežali, on sam pa je obležal kot žrtev kolov in palic težko poškodovan. Fantje so se zagovarjali s silobranom in jih je senat obsodil skupno na 3 leta strogega zapore.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 0,4 stopinj C pod ničlo; minimalna temperatura je znašala 0,2 stopinj C pod ničlo; barometer je kazal pri 14 stopinjah 747,8, reduciran na ničlo pa 746,1; relativna vlaga 96; vreme je jasno in tiho.

Vremensko poročilo 23. februarja 1934. Mariborska koča in Pohorski dom: ob 7. uri — 1, mirno, jasno, 60 cm srež, smuka dobra; Ruška koča: ob 7. uri — 1, mirno, jasno, 80 cm srež, smuka dobra, sankališče uporabno; Klopni vrh: ob 7. uri — 2, mirno, jasno, 95 cm srež, smuka dobra; Pesek: ob 7. uri — 4, mirno, jasno, 120 cm srenj, smuka dobra, skakalnica uporabna; Senjorjev dom: ob 7. uri — 5, mirno, jasno, 125 cm srež, smuka dobra; Činžat nad Falo: ob 7. uri — 2, mirno, jasno, 75 cm srenj, smuka dobra; Sv. Lovrenc na Pohorju: ob 7. uri — 3, mirno, jasno, 50 cm srenj, smuka dobra, sankališče ugodno, skakalnica uporabna; Ribnica na Pohorju: ob 7. uri — 3, mirno, jasno, 70 cm srenj, smuka dobra; Rimski vrelec: ob 7. uri — 4, mirno, jasno, 20 cm srenj, smuka dobra.

Današnji trg za ribe je bil bolj slabo založen. Izbrina morskih rib je bila pičila in so prodajali jegulje, kalamare, orade, čevole in morske rake po enotni ceni po 26 Din za kilogram. Nekaj je bilo na trgu tudi donavskih krapov, ki so jih prodajali po 18 Din kg.

Branko Mašič:

PERUNIKA

Legenda.

»Ti si še otrok, Perunika. Ti tega še ne razumeš. Prerok te je učil samo Boga moliti in zdravila pripravljati v tej mračni pečini. Zato si ne moreš niti zamisliti, kakšno razkošno življenje, polno uživanja, sijaja in bogastva živimo mi, veliki ljudje.«

V mojem prekrasnem mramornatem dvoru, prepolnem lepote in izobilja, bi živila kakor boginja, in kakor zvezda bi sijala nad nami vsemi. Po bujnem zelenem vrtu bi se sprehajala kakor pavica, opajal bi te vonj cvetja in klanjalo bi se ti in te božalo nizko vejevje in listje. Zibala bi se po mirnem jezeru v malem čolničku iz palisandrovine ter bi se poljubljala in objemala z mojim najlepšim labudom Erosom, ki sem ga varoval samo za tebe...«

»Dovelj je, faraon! Ni te sram govoriti mi o tem? Ne veš, da je to greh, sodomija, za katero je nekoč Bog ljudi že kaznoval z ognjem, ki je padal izpod neba?«

»Življenje bi dal zate...«

»Mene je prerok Bogu žrtvoval za ublažitev človeškega trpljenja in gorja: da zdravim bolnike, pomagam revnim in tolažim slabotne...«

»Rotim te pri tem tvojem Bogu, usmili se me in ne muči me več!«

»In nobeno grešno uživanje, noben lažni blesk in bogastvo me nikoli ne odvrne od tega.«

Ne razumevajoč jo, je videl samo njene temne globoke oči, polne gibke kretnje pod tankim plaščem in slišal njen omamljiv glas, ki ga je vse bolj in bolj dražil ter mu mračil pamet.

»Kaj? Zares nočeš?!« — je vzkliknil kakor v mrzlici.

Peruniki se je zazdelo, da je faraon čisto ob pamet in razsodnost ter sili naprej razklenjenih rok, drhtečih nozdrvi in odvrtnih zenic; da jo samo ujame in umaže s svojim grehom, pa jo potem v divji strasti zadavi ali pusti revno in ponižano. In v srcu se je preplašila in obžalovala, da ni doma preroka. Zato je poizkusila z blagimi besedami odgnati od sebe ali vsaj ublažiti strast faraonovo.

»Ti si bolan, pomiri se, gospodar... Ne pristojta močnemu faraonu lemuriškemu, ki ima v svojem dvoru žen in deklet, kakor cvetic v vrtu, da... da...«

Toda tudi te besede ga niso zadržale.

Z dvema skokoma je že imel Peruniko v svojih rokah. Ponorel od strasti in razdraženosti je napol faraon vse svoje sile, da bi jo obvladal. Toda ona se je branila, ko da bi se borila za samo golo življenje. To je faraona še bolj razkačilo; zakrvavele so mu oči, prebudil se mu je ponos, zdramila se je mržnja in strahna misel mu je prešinila glavo:

»A sedaj vedi, da se še pred nikomur silni in junaški faraon ni ponižal in osramotil toliko, kakor pred teboj — nesrečnica! Zato boš poginila,« in naglo je potegnil blesteče bodalo ter jo udaril ž njim v pod sredino grudi.

Perunika je vztrepetala, se zamajala in padla na tla. Vso jo je obllila kri. Močan curek iz njenih grudi je brizgnil tudi proti faraonu.

»Naj ti Bog odpusti...« so bile njene zadnje besede.

Kakor da bi ga furije preganjale, je pobegnil morilec iz pečine. Krvavo bodalo je še vedno držal v roki. Tako razdražen in vznemirjen ni mogel razvezati uzd svojega konja, zato jih je v jezji prerezal. Potem je naglo skočil na konja ter mu neusmiljeno zabodel ostroge v rebra. Preplašen žrebec se je v divjem diru, nagel kakor veter, izgubil proti gradu.

Na pustinskem, vse do obzorja jasnem nebu so migljale drobne blesteče zvezdice, nanizane v čudne znake in oblike. Hladnejši stepski veter, ki je pihal od zahoda, je nenavadno šuštel in se zaganjal v veje palm žalostne oaze. Zdelo se je, kakor da prihajajo iz daljave jecljavi in jokajoči presekanji zvoki, ki namesto angelskega zbora pojo opelo nesrečni Peruniki.

Grajska vrata so bila zaprta. Faraon je močno udaril nanje, ali kljub temu se niso odprla. Udaril je še nekajkrat, toda zopet zaman. Psujoč kakor obseden, je nagnal konja ter z vso silo udaril s kopjem po tečajih. Šele tedaj je zaškripala težka ključavnica in vrata so se počasi odprla; za njimi se je prikazal nočni čuvaj z veliko lučjo v rokah.

Faraon se je ves iz sebe od jeze zadril na nesrečnika, planil nanj s konjem ter mu v zaletu zabodel v grlo svoje okrvavljeno bodalo.

Hip nato je bil že v svojem dvoru. Prestrašeni sužnji so mu prijeli konja; hoteli so mu odvzeti tudi orožje, toda on jim je zaklical:

»Korobač mi prinesite!«
Prinesli so mu bič, spleten iz pramenov ostre kože.

(Se nadaljuje.)

Sport

Smuška tekma za prvenstvo dravske banovine v smuškem teku na 18 km in za prvenstvo Mariborske zimskosportne podzveze v kombinaciji bo v nedeljo 25. t. m. na Pohorju. Start za tek na daljavo 18 km ob 8. uri pri koči na Klopnem vrhu, dostop od žel. postaje Fala. Skakalna tekma na skakalnici SPD Konjice pri Winterjevi koči na Pesku v organizaciji MZSP. Prvenstvo dravske banovine v smuškem teku na 18 km doseže najboljšo moštvo, ki ga sestavljajo najmanj 4 tekmovalci ter dobi v prehodno last pokal pokrovitelja tekme. Razen tega prejme vsak tekmovalec najboljšega moštva spominske plakete, a prva tri moštva diplome MZSP. Prvenstvo podzveze doseže najboljši posameznik, ki tekmuje v kombinaciji ter prejme pokal MZSP, drugi in tretji pa plaketo. Razen tega se še posebej oceni tek in posebej skok. Ponovno se opozarja, da mora imeti vsak tekmovalec predpisano tekmovalno legitimacijo. Zrebanje v koči na Klopnem vrhu dne 24. t. m. ob 20. uri. Prijave na MZSP ozir. na mestu starta do 24. II. 1934. Prijavnina 5 Din. Razglasitev rezultatov ter razdelitev daril v nedeljo 25. t. m. ob 21. uri v dvorani hotela »Orel« v Mariboru. Povratek iz Fale s potniškim vlakom, ki pride v Maribor ob 19.59. uri. Istočasno se razdelijo tudi darila od motosikljoeringa od 21. I. 1934. Pravilnik za prehodno darilo g. bana dr. Drago Marušiča prvaku dravske banovine: 1. Gospod ban dr. Drago Marušič pokloni prehodno darilo, ki ga prejme zmagovalec na smuških tekmah za prvenstvo dravske banovine, prirejenih po pravilniku JZSS; 2. prehodno darilo osvobji v trajno posest zmagovalec, ki si pridobi naslov prvaka dravske banovine dvakrat zaporedoma ali trikrat s presledkom; 3. vsakokratni zmagovalec se gravira na prehodno darilo; 4. v letu, kadar bi se tekmovalje za ta naslov ne vršilo, prehodno darilo shrani zmagovalec, tekmovalje pa, ki je razpisano, se mora vršiti, četudi bi se prijavil samo en tekmovalec na startu; 5. tekmovalje za prehodno darilo se sme vršiti vedno le v isti disciplini, v kateri se je vršilo prvo leto, dočim se prireditelj lahko menja; 6. zmagovalec hrani prehodno darilo v dotičnem letu ter ga mora takoj, ko je razpisano prehodno prvenstvo dravske banovine, uposlati prireditelju; 7. nadzorstvo nad izvedbo teh tekem in nad razdelitvijo darila ostane JZSS, ki odobri tudi ta pravilnik.

Odbor za delegiranje sodnikov pri OOLNP, službeno. Prijateljsko tekmo ISSK Maribor I:SK Železničar I sodi g. Nemeč, prijateljsko tekmo rezerv ISSK Maribora in SK Železničarja pa sodi g. Kopič.

Okrožni odbor LNP, službeno. Prijavnjena prijateljska tekma Varaždinski SK:

SK Železničar je odpovedana, prav tako tudi nedeljske dopoldanske tekme. V nedeljo 25. t. m. ob 15.30 se odigra na igrišču SK Železničarja prijateljska tekma ISSK Maribor:SK Železničar, predtekma ob 14. uri ISSK Maribor rezerva:SK Železničar rezerva. Službujoči odbornik g. Benedik.

Sokolstvo

Smuška tekma Sokola I. Smuški odsek Sokola I. bo priredil v nedeljo 4. marca na Glažuti tekme v smuku za vrste članov in naraščaja. Start in cilj bo pri Glažuti. Proga bo dolga 4 km. Vrste, ki jih sestavljajo štirje tekmovalci (odnosno trije in 1 rezerva), bodo tekmoval skupno za prvo mesto, razen tega pa se bodo ocenjevali tudi posamezniki in bo dosegel najboljši tekmovalec naslov zmagovalca. Obenem pa lahko prirede društva v okviru tekem tudi društvene tekme za vrste in posameznike. Tehnično vodstvo bo v rokah prirediteljev z br. Mulejem. Tekmovalci morajo priti na Glažuto že v soboto zvečer. Start bo ob 9. uri dopoldne. Udeleženci naj prinesejo s seboj odejo in hrano. Za toplo prehrano — brezplačno — bo preskrbljeno. Prijavnina za vrsto je Din 10. Prijave s prijavnino je poslati do 3. marca društvu Sokol I. ali pa na startu 4. marca.

Anglija zapira svoje meje

Lansko leto je Anglija kot prva odpovedala vse konvencije proti omejevanju uvoza. Letošnja zima pa je ob omejenem uvozu občutno spremenila angleško potrošnje mesa, padle so cene goveda in lastniki zalog so zato blago zadrževali in zdaj dosegli, da je vlada uvoz še bolj omejila. Te odredbe povzročajo med ljudstvom veliko nezadovoljstvo in v dnevnikih se pojavlja mnenje, da vlada ni mogla ukreniti nič pametnejšega, kakor to omejitev uvoza, če hoče ljudi naučiti, da namesto mesa jedo samo slanike. Omejitve uvoza v Anglijo pa je najbolj zadelo Irsko, ki je doslej zalagala London z govedino. Na ta uvoz je že določena 100odstotna carina, zdaj naj se pa uvoz še omeji na polovico. Lažje bo pristala na omejitve Kanada, ki je v času irsko-

Slovenska Bistrica

Uradnih dnevov meseca februarja in marca po odloku banske uprave ne bo. Razpored nadaljnjih uradnih dni bo pravočasno razglašen.

Opozarjamo vse lastnike psov, posebno volčjakov in lovskih brakov, na odlok okrajnega glavarstva, ki je bil izdan na podlagi lovskega zakona, da morajo biti psi čuvaji in braki v dobi od 1. novembra pa do 31. julija pripeti, kadar pa so izven domačije, se morajo voditi na verigi.

Osrednja uprava za mere in dragocene kovine v Beogradu sporoča, da bo pregled sodov pri postaji za kontrolo sodov v Slovenski Bistrici 28. februarja in 30. marca t. l.

Občinska uprava Slovenska Bistrica okolica je pred dnevi razglasila, da se morajo, glasom naloga poveljnika dravske divizijske oblasti, javiti vsi vojni obvezni, ki od 1. 1884 do najmlajših letnikov, in sicer oni, ki so že po 6. maju 1930 opravili orožne vaje v naši vojski, najkasneje do 26. t. m. in prinesiti s seboj dokument, iz katerega je razvidno, da so vajo tudi res opravili. Nadalje se morajo najkasneje do 10. marca zglasiti tudi vsi obvezniki od letnika 1896 dalje do najmlajših, vsi oni, ki nimajo vojaških izprav. Opozarjamo prizadete, da to storite, ker bi se v nasprotnem primeru kazensko zasledovali.

angleškega spora dvignila svoj del od 800 glav na mesec na 6000, ali šestkratno množino onega iz leta 1931. Vendar je pa kanadski delež še tako majhen, da se nova omejitev tiče samo Irske.

Čim višje — tem slabše.

Za preizkušanje delovanja motorjev v velikih višinah je bila konstruirana posebna naprava, pnevmatična sobana, v kateri se umetno proizvaja visoko-višinski zrak. V takem prostoru se morejo preizkušati motorji do 70 konjskih sil v okoliščinah, ki točno odgovarjajo značilni višini 9000 m, značnemu pritisku do 0.33 atmosfere in temperaturi do 40 stopinj Celzija pod ničlo. Ugotovilo se je, da izgublja motor že v višini 6000 metrov na svoji sili 43% napram sili na morskem površju.

Podpirajte Protituberkulozno ligo!

Mali oglasi

Stanovanje

VISOKOPRITLIČNO STANOVANJE

novo urejeno, oddam s 1. marcem. Studenci, Ciril-Metodova ulica 17. 671

Oddam trisobno, solučno STANOVANJE

s kabinetom in pritlikljinami v bližini okroglega sodišča. — Vprašati v pisarni dr. Lašiča. 665

Oglašujte!

Mode.

O n a: »Ali je kaj modnih slik v tvojem dnevniku?«
O n: »Nekaj jih je, pa so že zastarele; to je intrinzično...«